

Комунальний заклад «Вінницький ліцей №21»

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні педагогічної ради
Протокол № 1 від 28.08.2024

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА з УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

**для 5 класу
(4 години на тиждень)
на 2024-2025 н.р.**

Розроблено на основі модельної навчальної програми «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти» (автори: Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавринчук В.П., Плівачук К.В., Попова Т.Д.), рекомендованої Міністерством освіти і науки України (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795)

За підручником Заболотний О.В, Заболотний В.В. Українська мова. Підручник для 5 класу закладів загальної середньої освіти. Київ: Генеза, 2022.

2024

Зміст

I. Нормативно-правова база

1. Закон України № 2145-VIII від 05.09.2017 «Про освіту»
2. Закон України №463-IX від 16.01.2020 «Про повну загальну середню освіту».
3. Концепція «Нова українська школа».
4. Державний стандарт базової середньої освіти.
5. Модельна навчальна програма
6. Оцінювання результатів навчання (відповідно до статті 17 розділу III Закону України «Про повну загальну середню освіту»).

II. Види робіт з української мови в 5 класі

III. Календарне планування

№ уроку /Кількість годин/ Дата / Види навчальної діяльності / Ключові компетентності/Очікувані результати навчання/ Примітка

IV. Система і критерії оцінювання

1. Загальні критерії оцінювання результатів навчання учнів 5-6 класів, які здобувають освіту відповідно до нового Державного стандарту базової середньої освіти
2. Перевірка знаннєвого компонента (оцінювання мовних знань і вмінь)
3. Поточне оцінювання в процесі поурочного вивчення теми з української мови
4. Критерії оцінювання знань, умінь та навичок учнів у процесі поурочного вивчення теми з української мови
5. Характеристика результатів навчання з української мови
 - Сприймає усну інформацію на слух / *Аудіювання*
 - Усно взаємодіє та висловлюється / *Говоріння*
 - Сприймає письмові тексти / *Читання*
 - Письмово взаємодіє та висловлюється / *Письмо*

V. Джерела

I. НОРМАТИВНО-ПРАВОВА БАЗА

Зміст навчання української мови в Новій українській школі базується на компетентнісному, особистісно зорієнтованому й діяльнісному підходах до освітнього процесу, важливими складниками яких є спрямованість не тільки на засвоєння учнями різноманітних знань і вмінь, а й на підготовку до життя, на навчання розв'язувати проблеми, що виникають на їхньому шляху, оволодіння такими якостями, які сприятимуть учням/ученицям успішно здійснювати свою діяльність у різних ситуаціях. Технологізація цього процесу передбачає спеціальне конструювання навчального дидактичного матеріалу, системи уроків, методичних рекомендацій до проведення їх тощо.

Модельні навчальні програми з української мови для 5 класів створено згідно з Державним стандартом базової середньої освіти, затвердженим у 2020 році, та з метою наскрізного впровадження механізму реалізації завдань компетентнісного підходу в навчанні української мови в контексті положень «Нової української школи».

Метою навчання української мови в школі є формування компетентного мовця, національно свідомої, духовно багатой мовної особистості.

Завдання навчального предмета: навчити вільно, комунікативно доцільно користуватися засобами української мови; виховати свідоме прагнення до вивчення української мови; сформувати духовний світ учнів, цілісні світоглядні уявлення, загальнолюдські ціннісні орієнтири; розвинути мислення, пам'ять, творчі здібності, естетичні почуття, самоповагу та впевненість у собі. Знання мають стати інструментом у розв'язанні життєвих проблем, засобом особистісного розвитку, соціалізації учнів, успішного професійного становлення та облаштування свого життя.

З огляду на сказане вище робота вчителя мовно-літературної галузі включає нормативно-правову базу, а саме:

1. Закон України № 2145-VIII від 05.09.2017 «Про освіту».

(Прийняття від 05.09.2017. Набрання чинності 28.09.2017).

Відповідно до статті 1 розділу I Закону України «Про освіту» визначено основні терміни та їх визначення, зокрема:

«22) *результати навчання* – знання, уміння, навички, способи мислення, погляди, цінності, інші особисті якості, набуті у процесі навчання, виховання та розвитку, які можна ідентифікувати, спланувати, оцінити і виміряти та які особа здатна продемонструвати після завершення освітньої програми або окремих освітніх компонентів».

2. Закон України №463-IX від 16.01.2020 «Про повну загальну середню освіту».

Стаття 10 розділу III про організацію освітнього процесу:

«1. Освітній процес у закладах освіти організовується відповідно до Закону України "Про освіту", цього Закону, інших актів законодавства, освітньої програми (освітніх програм) закладу освіти та спрямовується на виявлення та розвиток здібностей та обдарувань особистості, її індивідуальних здібностей, *досягнення результатів навчання*, прогресу в розвитку, зокрема формування і застосування відповідних компетентностей, визначених державними стандартами».

3. Концепція «Нова українська школа».

У рамках запровадження компетентнісного підходу буде створено нову систему вимірювання й оцінювання *результатів навчання*, тому й відбуватимуться зміни щодо змісту зовнішнього незалежного оцінювання.

Канва розвитку учня: уміння читати, уміння доносити думку, критичне мислення, логічний захист позиції, ініціативність, творчість, проблеми, ризики і розв'язання, емоційний інтелект, робота в команді, творчість.

4. Державний стандарт базової середньої освіти.

(Постанова Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 року № 898).

Документ містить опис компетентнісного потенціалу та вимоги до обов'язкового навчання учнів у дев'яти освітніх галузях, першою з яких є **мовно-літературна**. Для кожної галузі Державний стандарт окреслює *мету і групи загальних результатів*, які уточнюються через обов'язкові результати для кожного з циклів.

Вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів складаються з таких компонентів:
групи результатів навчання учнів, що охоплюють споріднені загальні результати;
спільні для всіх рівнів загальної середньої освіти загальні результати навчання учнів, через які реалізується компетентнісний потенціал галузі;
конкретні результати навчання учнів, що визначають їх навчальний прогрес за освітніми циклами;
орієнтири для оцінювання, на основі яких визначається рівень досягнення учнями результатів навчання на завершення відповідного циклу.

Метою мовно-літературної освітньої галузі є розвиток компетентних мовців і читачів із гуманістичним світоглядом, які володіють українською мовою, читають інформаційні та художні тексти, зокрема класичної та сучасної художньої літератури (української та зарубіжних), здатні спілкуватися мовами корінних народів і національних меншин, іноземними мовами для духовного, культурного та національного самовираження та міжкультурного діалогу, для збагачення емоційно-чуттєвого досвіду, творчої самореалізації, формування ціннісних орієнтацій і ставлень.

У додатках 1, 2 Державного стандарту визначено:

1) компетентнісний потенціал мовно-літературної освітньої галузі та базові знання, що передбачає формування вмінь і системи ставлень засобами знань про інформацію, комунікацію, текст і мовні засоби (додаток 1);

2) вимоги до обов'язкових результатів навчання учнів із мовно-літературної освітньої галузі (українська мова, українська література, зарубіжні літератури (у перекладі українською мовою) для класів (груп) з українською мовою навчання) (додаток 2) передбачають, що учень:

взаємодіє з іншими особами в усній формі, сприймає і використовує інформацію для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях; сприймає, аналізує, інтерпретує, критично оцінює інформацію в текстах різних видів, зокрема інформаційних та художніх текстах класичної та сучасної художньої літератури (української та зарубіжних), медіатекстах, та використовує інформацію для збагачення власного досвіду і духовного розвитку; висловлює власні думки, почуття, ставлення та ідеї, взаємодіє з іншими особами у письмовій формі, зокрема інтерпретуючи інформаційні та художні тексти класичної та сучасної художньої літератури (української та зарубіжних); у разі потреби взаємодіє з іншими особами в цифровому просторі, дотримується норм літературної мови; досліджує індивідуальне мовлення, використовує мову для власної мовної творчості, спостерігає за мовними та літературними явищами, аналізує їх.

Базові знання

Українська мова, українська література, зарубіжні літератури (у перекладі українською мовою)

Інформація: джерело інформації; інформація текстова, графічна, числова тощо; достовірність, новизна, актуальність і несуперечливість інформації; надійність і ненадійність джерел інформації; критерії добору і способи пошуку інформації; явна і прихована інформація; факти і судження; маніпуляція і пропаганда.

Комунікація: комунікативна взаємодія; ситуація спілкування; адресат, адресант; форма і зміст повідомлення; мета і позиція мовця; комунікативні наміри співрозмовників; важливі та другорядні деталі повідомлення; прихований зміст повідомлення; вербальні та невербальні засоби; типові стратегії мовленнєвої взаємодії; аргументація; інтонаційні засоби; емоційний стан співрозмовників; формули мовленнєвого етикету; жанрові форми мовлення; різноманітні стратегії продукування ідей; принципи етики спілкування, норми літературної вимови; соціокультурні норми; стереотипи, протидія та попередження дискримінації, цькування (булінгу); протидія пропаганді та маніпуляції; ненасильницька комунікація; суспільно-культурний контекст; цифрове середовище; безпечна поведінка у цифровому просторі; онлайн-взаємодія; форми презентації; академічна доброчесність.

Текст: різновиди текстів (одиночні і множинні, цілісні, перервані і змішані); опис, розповідь, роздум; стилі та жанри; структура тексту; фрагментарні тексти; зміст прочитаного; тема; мікротема; ідея; проблеми в тексті; підтекст; культурно-історичний контекст; гіпертекст у медіатексті; особистий і суспільний досвід; мета читання (для отримання інформації, виконання завдань, розвитку естетичного досвіду).

Літературний твір: художні твори українських і зарубіжних авторів; література корінних народів і національних меншин; актуальна національна та загальнолюдська, зокрема морально-етична, проблематика творів; роди і жанри літератури; зміст і форма літературного твору (тема, ідея, фабула, сюжет, композиція, художні образи, поетика); літературний твір в історико-культурному контексті; літературно-мистецькі епохи, напрями, течії та стилі; індивідуальний стиль; естетична цінність літературного твору; відкритість творів літератури до інтерпретації; художній переклад; читацький досвід, емоційний стан читача.

Мовні засоби: мова як система; мовні одиниці різних рівнів, їх характерні ознаки та функції в мовленні; мова як відображення картини світу; мовна норма та її динамічність в історико-культурному контексті; помилка; засоби художньої виразності.

Ключові компетентності:

1) вільне володіння державною мовою

- ☐ вміння усно й письмово висловлювати свої думки, почуття, чітко та аргументовано пояснювати факти
- ☐ любов до читання
- ☐ відчуття краси слова
- ☐ усвідомлення ролі мови для ефективного спілкування та культурного самовираження
- ☐ готовність вживати українську мову як рідну в різних життєвих ситуаціях

2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами

- ☐ активне використання рідної мови в різних комунікативних ситуаціях, зокрема в побуті, освітньому процесі, культурному житті громади
- ☐ можливість розуміти прості висловлювання іноземною мовою, спілкуватися нею у відповідних ситуаціях
- ☐ оволодіння навичками міжкультурного спілкування

3) математична компетентність

- ☐ виявлення простих математичних залежностей у навколишньому світі
- ☐ моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичних відношень та вимірювань
- ☐ усвідомлення ролі математичних знань та вмінь в особистому і суспільному житті людини

4) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій

- ☐ допитливість, прагнення шукати і пропонувати нові ідеї

- ☐ самостійно чи в групі спостерігати та досліджувати
- ☐ формулювати припущення і робити висновки на основі проведених дослідів
- ☐ пізнавати себе і навколишній світ шляхом спостереження та дослідження

5) інноваційність

- ☐ відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому середовищі (клас, школа, громада тощо)
- ☐ формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади

6) екологічна компетентність

- ☐ усвідомлення основи екологічного природокористування
- ☐ дотримання правил природоохоронної поведінки, ощадного використання природних ресурсів, розуміючи важливість збереження природи для сталого розвитку суспільства

7) інформаційно-комунікаційна компетентність

- ☐ опанування основою цифрової грамотності для розвитку і спілкування
- ☐ здатність безпечного та етичного використання засобів інформаційно-комунікаційної компетентності у навчанні та інших життєвих ситуаціях

8) навчання впродовж життя

- ☐ опанування уміннями і навичками, необхідними для подальшого навчання
- ☐ організація власного навчального середовища
- ☐ отримання нової інформації з метою застосування її для оцінювання навчальних потреб
- ☐ визначення власних навчальних цілей та способів їх досягнення
- ☐ навчання працювати самостійно і в групі

9) громадянські та соціальні компетентності

- ☐ усвідомлення ідей демократії, справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, рівних прав і можливостей
- ☐ співпраця з іншими особами для досягнення спільної мети
- ☐ активність у житті класу та школи
- ☐ повага до прав інших осіб
- ☐ уміння діяти в конфліктних ситуаціях, пов'язаних із різними проявами дискримінації, цінувати культурне розмаїття різних народів та ідентифікацію себе як громадянина України
- ☐ дбайливе ставлення до власного здоров'я і збереження здоров'я інших людей, дотримання здорового способу життя

10) культурна компетентність

- ☐ залучення до різних видів мистецької творчості (образотворче, музичне та інші види мистецтв) шляхом розкриття і розвитку природних здібностей, творчого вираження особистості

11) підприємливість та фінансова грамотність

- ☐ ініціативність

- ☐ готовність брати відповідальність за власні рішення
- ☐ вміння організовувати свою діяльність для досягнення цілей
- ☐ усвідомлення етичних цінностей ефективної співпраці
- ☐ готовність до втілення в життя ініційованих ідей
- ☐ прийняття власних рішень

Обов'язкові результати навчання в Державному стандарті згруповано так:

№	Результати навчання	Уміння
1	Взаємодія з іншими особами усно, сприймання і використання інформації для досягнення життєвих цілей у різних комунікативних ситуаціях:	- сприймає усну інформацію; - перетворює інформацію з почутого повідомлення (художнього тексту, медіатексту тощо) в різні форми повідомлень; - виокремлює усну інформацію; - аналізує та інтерпретує усну інформацію; - оцінює усну інформацію...
2	Сприймання, аналіз, інтерпретація, критичне оцінювання інформації в текстах (художніх текстах, медіатекстах тощо) та використання інформації для збагачення власного досвіду.	- сприймає текст; - аналізує та інтерпретує текст; - збагачує естетичний та емоційно-чуттєвий досвід; - оцінює текст; - обирає текст для читання; - перетворює текстову інформацію; - читає творчо...
3	Висловлення думок, почуттів і ставлень, письмова взаємодія з іншими особами, зокрема інтерпретація літературних творів українських і зарубіжних письменників; взаємодія з іншими в цифровому просторі, дотримання норм літературної мови.	- створює письмові висловлення; - взаємодіє письмово в режимі реального часу (в цифровому середовищі); - редагує письмові тексти; - висловлює і захищає власні погляди, ідеї, переконання; - використовує вербальні та невербальні засоби під час представлення своїх думок; - регулює власний емоційний стан;
4	Дослідження індивідуального мовлення, використання мови для власної мовної творчості, спостереження за мовними й літературними явищами, аналіз їх	- досліджує мовні явища; - використовує знання з мови у мовленнєвій творчості.

У документі чітко окреслено *ключові компетентності*, якими мають оволодіти учні/учениці після закінчення кожного з двох циклів – адаптаційного (5–6 класи) і базового предметного навчання (7–9 класи), та *наскрізні вміння*:

читати з розумінням,
висловлювати власну думку усно і письмово,

критично та системно мислити,
діяти творчо,
виявляти ініціативність,
здатність логічно обґрунтувати позицію,
конструктивно керувати емоціями,
оцінювати ризики,
приймати рішення,
розв'язувати проблеми

5. Модельна навчальна програма

Модельна навчальна програма «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори: Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавринчук В.П., Плівачук К.В., Попова Т.Д.), рекомендовано Міністерством освіти і науки України» (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795.)

6. Оцінювання результатів навчання.

Відповідно до статті 17 розділу III Закону України «Про повну загальну середню освіту» щодо освітнього процесу врегульовано *оцінювання результатів навчання*:

«1. Кожен учень має право на справедливе, неупереджене, об'єктивне, незалежне, недискримінаційне та доброзичесне оцінювання результатів його навчання незалежно від виду та форми здобуття ним освіти.

2. Основними видами оцінювання результатів навчання учнів є *формувальне, поточне, підсумкове (тематичне, семестрове, річне) оцінювання*, державна підсумкова атестація, зовнішнє незалежне оцінювання.

3. Формувальне, поточне та підсумкове оцінювання результатів навчання учнів на предмет їх відповідності вимогам навчальної програми, вибір форм, змісту та способу оцінювання здійснюють педагогічні працівники закладу освіти.

Підсумкове оцінювання результатів навчання учнів за сімейною (домашньою) формою здійснюється не менше двох разів на рік.

4. За вибором закладу освіти оцінювання може здійснюватися за власною шкалою оцінювання результатів навчання учнів або за системою оцінювання, визначеною законодавством.

У разі запровадження закладом освіти власної шкали оцінювання результатів навчання учнів ним мають бути визначені правила переведення до системи оцінювання, визначеної законодавством.

Річне оцінювання та державна підсумкова атестація здійснюються за системою оцінювання, визначеною законодавством, а результати такого оцінювання відображаються у свідоцтві досягнень, що видається учневі щороку в разі переведення його на наступний рік навчання».

II. Види робіт з української мови в 5 класі

	5 кл. НУШ	
Усього годин/ Години РМ	140 / 24	
Семестри	I	II
Діагностування (у різний спосіб) прогресу набуття учнями мовних знань і компетентностей	4	5
1. Сприймає усну інформацію на слух / Аудіювання		
<i>аудіювання</i>	1	1
2. Усно взаємодіє та висловлюється / Говоріння *		
<i>діалог</i>	1*	-
<i>усний переказ</i>	1*	-
<i>усний твір</i>	-	1*
3. Сприймає письмові тексти/ Читання		
<i>читання вголос</i>	1*	-
<i>читання мовчки</i>	-	1
4. Письмово взаємодіє та висловлюється / Письмо		
<i>переказ</i>	1	1
<i>твір/есей</i>	-	1
<i>диктант</i>	1	1
Перевірка зошитів	4	5

Під час оцінювання загальних результатів, які прописані в Стандарті й у Свідоцтві досягнень учня/учениці 5 класу, РЕКОМЕНДУЄМО враховувати оцінки за такі види робіт:

I семестр	II семестр
1. Аудіювання 2. Говоріння — <i>діалог</i> + <i>усний переказ</i> (одна оцінка, яка є середнім арифметичним за виконані роботи) 3. Читання — <i>читання вголос</i> 4. Письмо — <i>письмовий переказ</i> + <i>диктант</i> (одна оцінка, яка є середнім арифметичним за виконані роботи)	1. Аудіювання 2. Говоріння — <i>усний твір</i> 3. Читання — <i>читання мовчки</i> 4. Письмо — <i>письмовий переказ</i> + <i>диктант</i> (одна оцінка, яка є середнім арифметичним за виконані роботи)

III. Календарне планування

5-й клас (140 годин на рік; 4 години на тиждень)

Предмет «Українська мова» забезпечує реалізацію вимог до обов'язкових результатів навчання мовно-літературної галузі.

Це календарно-тематичне планування:

ґрунтується на засадах цінностей українського народу, особистісно зорієнтованого, компетентнісного, аксіологічного, діяльнісного, інтегративного підходів;

передбачає реалізацію вимог до обов'язкових результатів навчання в мовно-літературній освітній галузі;

ураховує наступність між циклами навчання; орієнтується на компетентнісний потенціал мовно-літературної освітньої галузі.

У плануванні визначено: очікувані результати навчання учнів, зміст навчального предмета види навчальної діяльності учнів, ключові компетентності.

Очікувані результати навчання учнів – це результати, яких потрібно досягти на певному етапі освітнього процесу. Вони співвідносяться з обов'язковими результатами навчання, визначеними Державним стандартом. Орієнтовна послідовність досягнення очікуваних результатів навчання учнів забезпечується структуруванням змісту навчального предмета з використанням розділів, тем / тематик.

Пропонований зміст окреслює рекомендований обсяг навчального матеріалу, що має бути опанований учнями за певний період навчання в процесі досягнення очікуваних результатів

Серед наведених у плануванні видів навчальної діяльності учитель може обирати ті, які вважає найбільш актуальними й корисними, до того ж він може змінювати теми висловлень. Для зручності виокремлено види діяльності, які мають здійснюватися на традиційних уроках розвитку мовлення.

Сформульовані в кожному розділі та підрозділі ціннісні орієнтири, не обмежуючи академічної свободи вчителя, мають на меті допомогти йому вибрати тематику творчих робіт і дидактичного матеріалу, урізноманітнити й структурувати навчальну діяльність, сформувати в учнів компетентності, необхідні для успішної самореалізації в суспільстві. Наведені переліки можна доповнювати та скорочувати.

На формування ціннісних ставлень і суджень, які слугують базою для щасливого особистого життя та успішної взаємодії із суспільством, зорієнтована Концепція Нової української школи, де в розділі «Виховання на цінностях» зазначено, що «найосвіченіша людина може стати найгіршим злочинцем, якщо не розуміє і не поділяє загальнолюдських цінностей».

Категорія «ціннісні орієнтири особистості» містить у собі три компоненти: пізнавальний – усвідомлення сутності явища, його якостей, властивостей; емоційний – переживання цінності явища; мотиваційний – готовність діяти відповідно до усвідомленої цінності в ситуації вибору.

Українська мова включає багатовекторні впливи на свідомість і підсвідомість особистості, її емоційно-почуттєву сферу, художньо-образне мислення і творчі здібності. Знання української мови стимулює особистість до естетичного самовираження, активної участі в різних формах життя суспільства. Мова дає особистості можливість досягнути мікро- й макросвіт, самоствердитись, вона є однією з ознак національної приналежності, громадянства.

Мова стає зрозумілішою і швидше засвоюється дітьми, коли в основу її вивчення покласти принцип народності. Цей принцип допомагає прищепити любов до мови, слова через використання всіх видів і жанрів народної творчості, засвоєння учнями народного мовленнєвого етикету.

Важливу роль відіграють прислів'я та приказки, які є окрасою народної дидактики, допомагають зробити урок емоційно насиченим, а учням – розвивати свою думку, уявлення, формувати усне мовлення. Серед культурологічних тем особливої ваги набувають ті, що вчать пізнавати світ, його духовні й моральні цінності, усвідомлювати роль рідної мови в розвитку й самовдосконаленні кожного учня.

Визначені ціннісні орієнтири сприяють входженню особистості в соціум, пізнанню мовної картини світу, засвоєнню соціокультурних відомостей.

Но мер уро ку	К-ть годин	Дата	Зміст навчального предмета	Види навчальної діяльності	Ключові компетентності	Очікувані результати навчання	Примітки
ВСТУП Значення мови в житті людини й суспільства. Українська мова — державна мова України Ціннісні орієнтири • Необхідність вільного володіння державною мовою. Усвідомлення мовних обов’язків громадянина держави. • Повага до історії та культурного надбання українського народу, розуміння ментальності народу. • Усвідомлення потреби в спілкуванні, знанні правил спілкування та вмінні дотримуватися їх. • Прагнення етично взаємодіяти у віртуальному просторі. • Розпізнавання маніпулятивного спілкування та оцінювання його як небезпечного й небажаного. Необхідність протистояння маніпулятивним впливам.							
1.	1		Мова як основний засіб спілкування. Інші функції мови: формування думки, пізнавальна, об’єднувальна. Мовні й немовні засоби спілкування, які люди використовують у повсякденному житті.	• Міркування та відповіді на запитання за змістом висловлень відомих людей про значення мови в житті людини й суспільства (усно). • Записування речень, висловлень. • Колективне складання ланцюжка-продовження твердження «Мова необхідна людям, щоб...» (наприклад, спілкуватися, формувати думки, пізнавати світ, передавати досвід, об’єднуватися в спільноту). • Порівняння мовних і немовних (звукові і світлові сигнали, символіка, дорожні знаки тощо) засобів спілкування, які люди використовують у повсякденному житті.	1) вільне володіння державною мовою, що передбачає вміння: здійснювати комунікацію в усній та письмовій формі на основі знання функцій мови, ресурсів (лексики, граматики) і норм сучасної української літературної мови, типів мовної взаємодії, особливостей стилів мовлення інформаційних та художніх текстів, медіатекстів тощо; 2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає вміння: здійснювати комунікацію в усній та письмовій формі на основі знання функцій мови, ресурсів (лексики, граматики) і норм мови, особливостей основних	Учень/учениця: розуміє та відтворює зміст почутого повідомлення, толерантно реагує, використовуючи формули мовного етикету, етично висловлює власне ставлення до почутого доброзичливо висловлює своє ставлення до думок інших осіб, зважаючи на неповноту або суперечливість почутої інформації, використовує потрібні вербальні та невербальні засоби для збагачення міжособистісної комунікації позитивними емоціями, створення комфортної атмосфери спілкування, спонукання співрозмовників до певних дій читає тексти різних функціональних стилів і мовленнєвих жанрів у різний спосіб (оглядово, вибірково тощо) відповідно до мети читання	
2.	1		Значення української мови як державної в житті Української держави та її громадян. Зміст статті 10 Конституції України.	• Виконання проєкту (участь у теле- чи радіопередачі, інтерв’ю про значення української мови в житті нашого народу). • Пояснення функцій мови та змісту статті 10 Конституції України.			
3.	1		РМ №1. Мовлення і спілкування. Загальне уявлення про мовлення як діяльність. Види мовленнєвої діяльності. Різновиди мовленнєвого спілкування. Мета спілкування та адресат мовлення. Діагностична робота.	• Розв’язання ситуаційних завдань, пов’язаних з неврахуванням умов спілкування. • Складання висловлення з урахуванням ситуації спілкування за ілюстрацією (або коміксом).			

4.	1		РМ №2. Основні правила спілкування. Монологічне та діалогічне спілкування. Складання та розігрування діалогів відповідно до запропонованої ситуації спілкування Читання мовчки тексту, аналіз прочитаного, відповіді на запитання за змістом прочитаного, виконання тестових завдань.	•Формулювання правил спілкування на основі прочитаних крилатих висловів • Колективне складання словника найпоширеніших етикетних формул (привітання, прощання, вибачення, висловлення вдячності та ін.). • Складання усного висловлення, пов'язаного з конкретною життєвою ситуацією. • Обмін думками на теми, пов'язані із ціннісними орієнтирами.	стилів і жанрів мовлення, типів мовної взаємодії; 3) інноваційність, що передбачає здатність учня реагувати на зміни та долати труднощі; відкритість до нових ідей; ініціювання змін у класі, закладі освіти, родині, громаді тощо; спроможність визначати і ставити перед собою цілі, мотивувати себе та розвивати в собі стійкість і впевненість, щоб навчатися і досягати успіхів; 4) екологічна компетентність, що передбачає усвідомлення екологічних основ природокористування, необхідності охорони природи, дотримання правил поведінки на природі, ощадливого використання природних ресурсів, розуміння контексту і взаємозв'язку господарської діяльності і важливості збереження природи для забезпечення сталого розвитку суспільства.	характеризує порушені в тексті проблеми знаходить у тексті відому і нову інформацію формулює тему та основну думку тексту виокремлює в тексті мікротеми формулює висновки відповідно до поставленого завдання на основі аналізу опрацьованого тексту проектує власну поведінку в ситуаціях, подібних до тих, що зображено в тексті висловлює власні почуття, враження, викликані прочитаним, своє ставлення до зображених у тексті людей, подій, ситуацій, явищ тощо обґрунтовує значення інформації, здобутої в прочитаному тексті складає та оформлює власне висловлення згідно з усталеними мовними нормами взаємодіє з іншими особами в цифровому середовищі, дбаючи про безпеку дотримується норм етикету під час онлайн-спілкування.	
----	---	--	---	---	--	---	--

ПОВТОРЕННЯ ТА УЗАГАЛЬНЕННЯ ВИВЧЕНОГО В ПОЧАТКОВИХ КЛАСАХ

Текст. Речення. Слово

Ціннісні орієнтири

- Почуття любові до свого рідного краю. Гордість за свій народ.
- Здатність протистояти виявам несправедливості, жорстокості. Неприйняття агресії.

- Готовність робити добрі справи, діяти правильно в ситуації вибору. - Повага до людей, доброзичливість. - Усвідомлення цінності власного життя і збереження здоров'я, прагнення бути фізично здоровою людиною. - Усвідомлення краси природи як унікального явища та її значення в житті людини. - Успішна діяльність у технологічному швидкозмінному середовищі.							
5.	1		Текст. Заголовок тексту. Поділ тексту на речення. Інтонація речень, різних за метою висловлювання.	- Аналіз та оцінювання прочитаного чи прослуханого тексту. - Добирання заголовка тексту. - Формулювання теми й основної думки тексту. - Визначення мікротем і тематичних речень.	1) вільне володіння державною мовою , що передбачає вміння: здобувати та опрацьовувати інформацію з різних (друкованих та цифрових, зокрема аудіовізуальних) джерел у різних освітніх галузях і контекстах, критично осмислювати її та використовувати для комунікації в усній та письмовій формі, для обстоювання власних поглядів, переконань, суспільних і національних цінностей;	Учень / учениця: вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту)	
6.	1		РМ № 3. Текст. Змістова й композиційна єдність, зв'язність тексту. Тема, основна думка тексту, мікротема, тематичне речення. Простий план тексту. Будова тексту (зачин, основна частина, кінцівка). Ключові слова в тексті Типи мовлення: розповідь, опис, роздум.	- Колективне складання простого плану прослуханого або прочитаного тексту. - Визначення ключових слів у тексті. - Аналіз будови тексту, виділення зачину, основної частини та кінцівки. - Редагування речень, у яких допущено помилки у слововживанні. - Мовленнєвий експеримент (наприклад, заміна іменників займенниками для уникнення небажаного повтору слів). - Складання висловлення з особовими займенниками з урахуванням змісту. - Складання усного висловлення, пов'язаного з конкретною життєвою ситуацією.	2) здатність спілкуватися іноземними мовами , що передбачає вміння: здійснювати комунікацію в усній та письмовій формі на основі знання функцій мови, ресурсів (лексики, граматики) і норм мови, особливостей основних стилів і жанрів мовлення, типів мовної взаємодії;	вибірково переказує зміст почутого повідомлення складає простий план почутого передає з використання окремих способів і засобів візуалізації враження від почутого повідомлення (зокрема художнього тексту, медіатексту) визначає ключові слова в почутому повідомленні визначає головну і другорядну інформацію у прочитаному тексті (зокрема художньому тексті, медіатексті)	
7.	1		Слово як компонент речення. Лексичне значення слова.	- Глумачення лексичного значення слова. - Визначення в слові орфограм, записування правильно слів з вивченими орфограмами. - Розв'язання ситуаційних завдань, пов'язаних із неправильним уживанням слів. - Робота зі словниками та довідковими джерелами. Обмін враженнями щодо здобутої в них інформації.	3) інформаційно-комунікаційна компетентність , що передбачає впевнене, критичне і відповідальне використання цифрових	формулює тему та основну думку тексту виокремлює в тексті мікротеми розрізняє тексти різних стилів і типів переказує зміст тексту в різний спосіб відповідно до завдання	
8.	1		Слово як частина мови. Роль слів різних частин мови. Граматичні	- Обґрунтування ролі слів різних частин мови. - Добирання синонімів і антонімів.		складає та оформлює власне висловлення згідно з	

			форми слів різних частин мови (практично).	Доповнення речень словами в правильних граматичних формах.	технологій для власного розвитку і спілкування; здатність безпечно застосовувати інформаційно-комунікаційні засоби в навчанні та інших життєвих ситуаціях, дотримуючись принципів академічної доброчесності;	усталеними лексичними, граматичними, орфографічними нормами	
9.	1		РМ №4. Особливості будови опису предмета. Усний вибірковий переказ художнього тексту, що містить опис предмета (за колективно складеним простим планом).	- Складання висловлення за коміксом (малюнком). - Усний опис малюнка, за допомогою якого можна проілюструвати прочитаний текст - Складання висловлення за поданими чи дібраними самостійно опорними словами. - Зіставлення прочитаного із зображенням на малюнку (зокрема передавання емоцій людини в тексті та на малюнку). - Обмін думками на теми, пов'язані із ціннісними орієнтирами.	4) культурна компетентність , що передбачає наявність стійкого інтересу до опанування культурних і мистецьких здобутків України та світу, шанобливого ставлення до культурних традицій українців, представників корінних народів і національних меншин, інших держав і народів; здатність розуміти і цінувати творчі способи вираження та передачі ідей у різних культурах через різні види мистецтва та інші культурні форми; прагнення до розвитку і вираження власних ідей, почуттів засобами культури і мистецтва.	виокремлює та розрізняє мовні одиниці різних рівнів (текст, речення, слово, форми слова) порівнює та зіставляє мовні одиниці різних рівнів за визначеними ознаками вирізняє окремі мовні явища у своєму та чужому мовленні, пояснює їх суть урізноманітнює власне мовлення завдяки роботі із словниками та довідковими джерелами.	
10.	1		Узагальнення та систематизація вивченого з розділу «Повторення та узагальнення вивченого в початкових класах».				
11.	1		Діагностувальна тестова робота № 1. Повторення та узагальнення вивченого в початкових класах.				
12.	1		Аналіз діагностувальної тестової роботи.				

ЛЕКСИКОЛОГІЯ

Групи слів за значенням

Ціннісні орієнтири

- Готовність удосконалювати власне мовлення, зокрема збагачувати словниковий запас.
- Повага до національних символів.
- Готовність до налагодження контактів з іншими особами з використанням різноманітних мовних засобів та з дотриманням норм мовленнєвого етикету.

• Здатність перетворювальної діяльності з внесенням елементів краси в усі сфери життя людини. • Усвідомлення себе як невід’ємної частини природи, взаємозалежності людини та природи. • Прагнення поглиблювати уявлення про цілісну наукову картину світу для суспільно-технологічного розвитку.							
13.	1		Лексичне значення слова.	• Тлумачення лексичного значення слова. Зіставлення лексичного та граматичного значення слова. • Доповнення речень словами з урахуванням контексту. • Розв’язання ситуаційних завдань, пов’язаних із неправильним уживанням слів.	1) вільне володіння державною мовою , що передбачає вміння: відповідально, усвідомлюючи цінність української мови як мови взаємодії на всій території держави, використовувати мовні засоби для досягнення особистих і суспільних цілей у життєвих та навчальних ситуаціях, творчого самовираження; 2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами , що передбачає вміння: здобувати і опрацьовувати інформацію з різних (друкованих та цифрових, зокрема	Учень / учениця: самостійно складає простий план почутого вказує на окремі особливості, що сприяють або заважають ефективній комунікації в конкретній ситуації спілкування дотримується норм у виборі мовленнєвих засобів читає тексти різних функціональних стилів і мовленнєвих жанрів у різний спосіб (оглядово, вибірково тощо) відповідно до мети читання формулює тему та основну думку тексту розпізнає основні виражальні засоби, використовує окремі з них	
14.	1		Однозначні й багатозначні слова (повторення). Використання багатозначних слів у прямому й переносному значеннях (повторення).	• Тлумачення лексичного значення слова. Зіставлення лексичного та граматичного значення слова. • Доповнення речень словами з урахуванням контексту. • Розв’язання ситуаційних завдань, пов’язаних із неправильним уживанням слів. • Лінгвістичне мінідослідження.			

15.	1		Роль слів у переносному значенні в художньому стилі мовлення.	• Тлумачення лексичного значення слова. Зіставлення лексичного та граматичного значення слова. • Доповнення речень словами з урахуванням контексту. • Розв'язання ситуаційних завдань, пов'язаних із неправильним уживанням слів. • Лінгвістичне мінідослідження. • Аудіювання і читання тексту, у якому використано слова, ужиті в переносному значенні. • Порівнювання текстів щодо наявності в них багатозначних слів, синонімії, антонімії. • Редагування речень і текстів (зокрема оголошень), у яких допущено лексичні помилки, з коментуванням. • Складання усного висловлення, пов'язаного з конкретною життєвою ситуацією • Складання і розігрування діалогу-розпитування про корисність різних видів спорту (правила користування смартфоном та ін.) з використанням синонімів, антонімів. • Складання і розігрування діалогу етикетного характеру з використанням синонімічних етикетних формул вітання, прохання, вдячності (у музеї, бібліотеці, магазині, спортзалі та ін.) з урахуванням віку та статусу співрозмовника. • Складання діалогу про погоду з використанням запропонованих або дібраних самостійно антонімів.	аудіовізуальних) джерел, критично осмислювати її, використовувати в усній та письмовій комунікації для обстоювання власних поглядів, переконань, суспільних і національних цінностей; 3) математична компетентність, що передбачає здатність розвивати і застосовувати математичні знання та методи для розв'язання широкого спектра проблем у повсякденному житті; моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичного апарату; усвідомлення ролі математичних знань і вмінь в особистому та суспільному житті людини; 4) навчання впродовж життя, що передбачає здатність визначати і оцінювати власні потреби та ресурси для розвитку компетентностей, застосовувати різні способи розвитку компетентностей, знаходити можливості для навчання і саморозвитку; спроможність навчатися і працювати в колективі та самостійно,	висловлює власні почуття, враження, викликані прочитаним, своє ставлення до зображених у тексті людей, подій, ситуацій, явищ тощо використовує для розв'язання завдань актуальні та достовірні текстові/медіатекстові джерела інформації переказує зміст тексту в різний спосіб відповідно до завдання складає та оформлює власне висловлення згідно з усталеними лексичними нормами добирає доречні засоби мовної виразності для оформлення власного висловлення створює невеликі типові повідомлення на спеціальних (захищених) цифрових сервісах і в соціальних мережах знаходить і виправляє недоліки та помилки в змісті, будові й мовному оформленні власних висловлень пояснює окремі виправлення з урахуванням вивчених правил виокремлює та розрізняє мовні одиниці різних рівнів (слова, речення, тексти)	
16.	1		Синоніми (повторення і поглиблення). Синонімічний ряд. Роль синонімів у мовленні. Використання синонімів як засобу зв'язку речень у тексті та для уникнення невинуватених повторів	• Добирання синонімів • Ігри зі словами (вікторини; наприклад, відгадування за лексичним значенням, добирання синонімів) • Робота зі словниками та іншими джерелами інформації. Обмін			

			слів. Словник синонімів (практично).	враженнями щодо здобутої в них інформації.	організовувати своє навчання, оцінювати його, ділитися його результатами з іншими, шукати підтримки, коли вона потрібна.	вирізняє лексичні явища у своєму та чужому мовленні, пояснює їх суть порівнює тексти щодо наявності в них багатозначних слів, синонімів, антонімів творчо використовує лексичні засоби, обираючи доречні нестандартні рішення урізноманітнює власне мовлення завдяки роботі із словниками та довідковими джерелами	
17.	1		Антоніми (повторення і поглиблення). Роль антонімів у мовленні. Антоніми в прислів'ях і Приказках. Словник антонімів (практично).	- Добирання синонімів, антонімів. - Ігри зі словами (вікторини; наприклад, відгадування за лексичним значенням, добирання синонімів, антонімів тощо) - Робота зі словниками та іншими джерелами інформації. Обмін враженнями щодо здобутої в них інформації.			
18.	1		РМ № 5. Особливості будови опису тварини. Докладний усний переказ розповідного тексту художнього стилю з елементами опису тварини, що містить синоніми та антоніми (за колективно складеним простим планом).	- Аналіз, оцінювання, інтерпретація тексту. - Відповіді на запитання за змістом прочитаного чи почутого. - Робота з деформованим текстом (заміна повторюваних слів синонімами, використання синонімів як засобу зв'язку речень у тексті). - Висловлення міркувань щодо проблемних питань, пов'язаних з мовними явищами.			
19.	1		Омоніми (повторення і поглиблення). Розрізнення омонімів і багатозначних слів. Словник омонімів (практично).	Робота зі словниками та іншими джерелами інформації. Обмін враженнями щодо здобутої в них інформації.			
20-21.	2		РМ № 6-7. Докладний письмовий переказ тексту розповідного характеру з елементами опису предмета (або тварини), що містить синоніми та антоніми (за самостійно складеним простим планом). Редагування переказу.	- Складання опису природи з використанням слів у переносному значенні, а також епітетів і порівняння. - Обмін думками на теми, пов'язані із ціннісними орієнтирами. - Складання речень з опорними словам			
22.	1		РМ № 8. Аналіз письмового переказу. <i>Аудіювання тексту розповідного характеру з елементами опису предмета (або тварини).</i>	- Підготовка аудіо- чи відеорекомендацій (постер, слайди, відеоролик) для соцмереж про поширені лексичні помилки. - Виконання проєкту (наприклад, складання рекламного тексту з метою спонукати правильно добирати слова, урізноманітнювати своє мовлення тощо).			
23.	1		Пароніми. Словник паронімів(практично).	Ігри зі словами (вікторини; наприклад, відгадування за			

			лексичним значенням, добирання синонімів, антонімів тощо) • Тлумачення лексичних значень багатозначних слів, омонімів і паронімів з урахуванням контексту			
24.	1		Лексична помилка (практично). Тлумачний словник (практично). • Тлумачення лексичних значень багатозначних слів, омонімів і паронімів з урахуванням контексту • Робота зі словниками та іншими джерелами інформації. Обмін враженнями щодо здобутої в них інформації			
25.	1		Узагальнення та систематизація вивченого з розділу «Лексикологія».			
26.	1		Діагностувальна тестова робота № 2. Лексикологія.			
27.	1		Аналіз діагностувальної тестової роботи.			

БУДОВА СЛОВА

Ціннісні орієнтири

- Повага до історико-культурного надбання і традицій українського народу
- Усвідомлення важливості активного, здорового способу життя.
- Потреба в спілкуванні з мистецтвом.
- Відкритість до інновацій, готовність продукувати нові ідеї, спонукати до цього інших людей.

28.	1		Основа слова й закінчення. (повторення і поглиблення).	• Добирання спільнокореневих слів, слів з певними префіксами та суфіксами, слів за схемами. • Виділення у слові значущих частин. • Визначення в слові орфограм, обґрунтування написання значущих частин слова, записування правильно слів з вивченими орфограмами.	1) вільне володіння державною мовою , що передбачає вміння: здійснювати комунікацію в усній та письмовій формі на основі знання функцій мови, ресурсів (лексики, граматики) і норм сучасної української літературної мови, типів мовної взаємодії, особливостей стилів мовлення інформаційних та художніх текстів, медіатекстів тощо;	Учень / учениця: дотримується норм у виборі мовленнєвих засобів знаходить у тексті відому і нову інформацію розпізнає основні виражальні засоби, використовує окремі з них обґрунтовує значення інформації, здобутої в прочитаному тексті створює письмові тексти визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету,	
29.	1		Незмінні й змінні слова.	• Добирання спільнокореневих слів, слів з певними префіксами та суфіксами, слів за схемами. • Виділення у слові значущих частин. • Визначення в слові орфограм, обґрунтування написання значущих частин слова, записування правильно слів з вивченими орфограмами.			
30.	1		РМ №9. Особливості твору-опису тварини. Письмовий твір-опис тварини з використанням слів із	• Аудіювання і читання текстів, що містять слова із суфіксами, які	2) здатність спілкуватися рідною (у		

			суфіксами й префіксами, що надають тексту емоційного забарвлення та виразності (у художньому стилі).	надають слову значень зменшуваності й пестливості. - Аналізування, оцінювання, інтерпретація тексту. - Порівнювання текстів щодо наявності в них спільнокореневих слів. - Відповіді на запитання за змістом прочитаного чипочутого. - Редагування речень і текстів, що містять спільнокореневі слова й форми одного слова (з коментуванням). - Створення казки, текст якої містить слова, що надають слову значення збільшеності та згрубілості. - Складання мікротексту зі словами, що мають суфікси та префікси, які надають їм емоційного забарвлення і виразності.	разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає вміння: ефективно виражати ідеї, почуття, пояснювати та обговорювати факти, явища, події, обґрунтовувати свої погляди та переконання в усній і письмовій формі у різних особистісних і соціальних контекстах (побутових, навчальних, громадських тощо), спираючись на мовний і мовленнєвий досвід, мовні норми у спілкуванні, соціокультурні реалії та особливості міжкультурної комунікації; 3)компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування наукового світогляду; здатність і готовність застосовувати відповідний комплекс наукових знань і методологій для пояснення світу природи; набуття досвіду дослідження природи та формулювання доказових висновків на основі отриманої інформації; розуміння змін, зумовлених людською діяльністю;	адресата, власний життєвий досвід складає та оформлює власне висловлення згідно з усталеними словотвірними, орфографічними, стилістичними нормами створює невеликі типові повідомлення на спеціальних (захищених) цифрових сервісах і в соціальних мережах знаходить і виправляє недоліки та помилки в змісті, будові й мовному оформленні власних висловлень пояснює окремі виправлення з урахуванням вивчених правил виокремлює та розрізняє мовні одиниці різних рівнів (частини слова, слова, форми слова) порівнює та зіставляє мовні одиниці різних рівнів за визначеними ознаками відрізняє окремі мовні явища (спільнокореневі слова тощо) у своєму та чужому мовленні, пояснює їх суть порівнює тексти щодо наявності в них спільнокореневих слів урізноманітнює власне мовлення завдяки роботі із словниками та довідковими джерелами.	
31.	1		Корінь слова. Спільнокореневі слова та форми слова (повторення і поглиблення).	Визначення в слові орфограм, обґрунтування написання значущих частин слова, записування правильно слів з вивченими орфограмами			
32.	1		Спільнокореневі слова як засіб зв'язку речень у тексті.	- Добирання спільнокореневих слів, слів з певними префіксами та суфіксами, слів за схемами. - Виділення у слові значущих частин. - Робота зі словником			
33.	1		Префікс і суфікс (повторення і поглиблення). Суфікси та префікси, які надають словам емоційного забарвлення та виразності.	- Лінгвістичне мінідослідження (наприклад: «Фемінітиви – це прекрасно», «Найуживаніші суфікси для творення фемінітивів») - Визначення в реченнях (текстах) і добирання слів, що містять антонімічні префікси.			
34.	1		Правопис значущих частин слова (повторення).	- Ігри зі словами (наприклад, добирання слів, відгадування тощо). - Визначення в слові орфограм, обґрунтування написання значущих частин слова, записування правильно слів з вивченими орфограмами			
35.	1		РМ № 10. Особливості твору-опису предмета. Письмовий твір-опис предмета з використанням слів із	Складання усного висловлення, пов'язаного з конкретною життєвою ситуацією.			

			суфіксами й префіксами, що надають тексту емоційного забарвлення та виразності (у художньому стилі).	- Висловлення міркувань щодо проблемних питань, пов'язаних з мовними явищами . - Створення розповіді про відвідування зоопарку з використанням незмінних слів (назв тварин).	відповідальність за наслідки такої діяльності; 4) навчання впродовж життя , що передбачає здатність визначати і оцінювати власні потреби та ресурси для розвитку компетентностей, застосовувати різні способи розвитку компетентностей, знаходити можливості для навчання і саморозвитку; спроможність навчатися і працювати в колективі та самотійно, організовувати своє навчання, оцінювати його, ділитися його результатами з іншими, шукати підтримки, коли вона потрібна.	
36.	1		РМ №11. Аналіз письмового твору-опису.	- Складання речень - компліментів з використанням слів із префіксом пре- (наприклад, для привітання з днем народження). - Обмін думками на теми, пов'язані із ціннісними орієнтирами. - Усне повідомлення на лінгвістичну тему (наприклад, «Префікси - антоніми»). - Підготовка відеопам'ятки (постер, слайди, відеоролик) про написання префіксів.		
37.	1		Правопис значущих частин слова. Тренувальні вправи.	- Складання «хмари слів» до теми «Правопис префіксів». - Визначення в слові орфограм, обґрунтування написання значущих частин слова, записування правильно слів з вивченими орфограмами		
38.	1		Написання префіксів пре-, при-, прі-.	- Добирання спільнокореневих слів, слів з певними префіксами та суфіксами, слів за схемами. - Виділення у слові значущих частин.		
39.	1		Написання префіксів пре-, при-, прі. Тренувальні вправи.	- Складання «хмари слів» до теми «Правопис префіксів». - Визначення в слові орфограм, обґрунтування написання значущих частин слова, записування правильно слів з вивченими орфограмами		
40.	1		Узагальнення та систематизація вивченого з розділу «Будова слова».			
41.	1		Діагностувальна тестова робота № 3. Будова слова.			
42.	1		Аналіз діагностувальної тестової роботи.			
ФОНЕТИКА. ГРАФІКА. ОРФОЕПІЯ. ОРФОГРАФІЯ Звуки мови й звуки мовлення. Позначення звуків мовлення на письмі. Склад. Наголос						

Ціннісні орієнтири • Повага до культурних цінностей українського народу. • Усвідомлення себе як невід’ємної частини природи, взаємозалежності людини та природи. • Співпереживання, взаємоповага і взаємодопомога. • Відкритість до інновацій, готовність продукувати нові ідеї. • Здатність до конструктивної взаємодії дітей між собою та з дорослими.								
43.	1		Звуки мови і звуки мовлення. Відмінність їх від інших звуків, які створює людина (кашляння, свист), звуків природи, фізичних явищ тощо.	• Записування слова фонетичною транскрипцією. • Фонетичний розбір слова. •Лінгвістичне мінідослідження. • Мовленнєвий експеримент (наприклад, зсув наголосу в слові).	1) вільне володіння державною мовою , що передбачає вміння:здобувати та опрацьовувати інформацію з різних (друкованих та цифрових, зокрема аудіовізуальних) джерел у різних освітніх галузях і контекстах, критично осмислювати її та використовувати для комунікації в усній та письмовій формі, для обстоювання власних поглядів, переконань, суспільних і національних цінностей; 2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами , що передбачає вміння: здобувати і опрацьовувати інформацію з різних (друкованих та цифрових, зокрема аудіовізуальних) джерел, критично осмислювати її, використовувати в усній та письмовій комунікації для обстоювання власних поглядів, переконань,	Учень / учениця: вичерпно відповідає на запитання за змістом почутого повідомлення		
44.	1		Голосні і приголосні звуки.	• Мовленнєвий експеримент (наприклад, зсув наголосу в слові). • Фонетичний розбір слова. •Лінгвістичне мінідослідження. • Виразне читання текстів з дотриманням правил орфоепії. • Аналізування, оцінювання тексту. • Відповіді на запитання за змістом прочитаного та почутого. • Виявлення та аналіз орфоепічних помилок (зокрема в наголошуванні слів, вимові шиплячих) у своєму мовленні та мовленні інших людей. • Складання усного висловлення, пов’язаного з конкретною життєвою ситуацією.		виявляє і відтворює прихований зміст повідомлення, розрізняючи невербальні засоби (інтонацію, силу голосу, логічні наголоси, темп, паузи, міміку, жести, пози), використані для передачі прихованого змісту		
45.	1		Приголосні тверді і м’які, дзвінки і глухі, шиплячі (повторення). Напівпом’якшені (пом’якшені) приголосні.			визначає основну мету почутого	аргументовано зіставляє почуте із життєвим досвідом	
46.	1		Приголосні тверді і м’які, дзвінки і глухі, шиплячі (повторення). Напівпом’якшені (пом’якшені) приголосні. Тренувальні вправи.	• Визначення належності звуків до певної групи: голосних і приголосних, твердих і м’яких, дзвінких і глухих, шиплячих. • Фонетичний розбір слова. •Лінгвістичне мінідослідження.		розрізняє тексти різних стилів і типів	висловлює власні почуття, враження, викликані прочитаним, своє ставлення до зображених у тексті людей, подій, ситуацій, явищ тощо	
47.	1		Диктант.		записує власні міркування або інформацію з інших джерел	створює письмові тексти визначених типів, стилів і		
48.	1		Вимова звуків, які позначаємо буквами г і ґ.	• Фонетичний розбір слова. •Лінгвістичне мінідослідження.				
49.	1		Позначення звуків мовлення на письмі. Алфавіт (абетка, азбука).	• Упорядкування за алфавітом прізвищ письменників (співаків, імен героїв улюблених мультфільмів та ін.). • Фонетичний розбір слова. •Лінгвістичне мінідослідження.				

50.	1		Співвідношення звуків і букв. Звукове значення букв я, ю, є, ї та щ (повторення).	• Фонетичний розбір слова. • Лінгвістичне мінідослідження. • Визначення належності звуків до певної групи: голосних і приголосних, твердих і м'яких, дзвінких і глухих, шиплячих.	суспільних і національних цінностей; 3) математична компетентність, що передбачає здатність розвивати і застосовувати математичні знання та методи для розв'язання широкого спектра проблем у повсякденному житті; моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичного апарату; усвідомлення ролі математичних знань і вмінь в особистому та суспільному житті людини; 4) навчання впродовж життя, що передбачає здатність визначати і оцінювати власні потреби та ресурси для розвитку компетентностей, застосовувати різні способи розвитку компетентностей, знаходити можливості для навчання і саморозвитку; спроможність навчатися і працювати в колективі та самотійно, організовувати своє навчання, оцінювати його, ділитися його результатами з іншими, шукати підтримки, коли вона потрібна;	жанрів, зважаючи на мету, адресата, власний життєвий досвід знаходить і виправляє недоліки та помилки в змісті, будові й мовному оформленні власних висловлень виокремлює та розрізняє мовні одиниці різних рівнів (звуки, склади слова, слова) порівнює та зіставляє мовні одиниці різних рівнів за визначеними ознаками вирізняє фонетичні явища у своєму та чужому мовленні, пояснює їх суть урізноманітнює власне мовлення завдяки роботі із словниками та довідковими джерелами	
51.	1		РМ №12. Особливості будови розповіді. Написання твору-розповіді на основі власного досвіду в художньому стилі (за планом). Редагування твору.	• Обмін думками на теми, пов'язані із ціннісними орієнтирами. • Висловлення міркувань щодо проблемних питань, пов'язаних з мовними явищами. • Складання та розігрування діалогів з використанням слів, у вимові яких часто трапляються помилки (черговий, новий, випадок, вимова, запитання, завдання, разом та ін.).			
52.	1		РМ №13. Аналіз твору-розповіді.	• Запис аудіопривітання з дотриманням правил орфоєпії. • Складання речень і мікротекстів, що містять слова, у вимові яких трапляються помилки. • Підготовка аудіоповідомлення для соцмереж про поширені помилки в наголошуванні слів. • Складання тексту, у якому всі слова починаються однаковою буквою.			
53-54.	2		Склад. Основні правила переносу.	• Орфоєпічний тренінг(удосконалення вимови звуків відповідно до правил орфоєпії). • Визначення складів у слові. Перенесення слів із рядка в рядок.			
55.	1		Наголос. Логічний наголос для виділення слів зі смисловим навантаженням.	• Визначення наголосу в слові. • Використання логічного наголосу для виділення слів зі смисловим навантаженням. • Мовленнєвий експеримент (наприклад, зсув наголосу в слові).			
56.	1		Орфоєпічний словник і словник наголосів. Орфоєпічна помилка (практично).	• Виправлення орфоєпічних помилок. • Складання електронної мапи (малюнка) звуків української мови. • Робота з орфоєпічним словником і словником наголосів.			

				• Ігри зі словами (вікторини).			
57.	1		Узагальнення та систематизація вивченого з теми «Звуки мови і звуки мовлення. Позначення звуків мовлення на письмі. Склад. Наголос».				
58.	1		Діагностувальна тестова робота № 4. Звуки мови і звуки мовлення. Позначення звуків мовлення на письмі. Склад. Наголос.				
59.			Аналіз діагностувальної тестової роботи.				
ФОНЕТИКА. ГРАФІКА. ОРФОЕПІЯ. ОРФОГРАФІЯ Вимова голосних і приголосних звуків. Чергування звуків. Правопис префіксів з- (зі-, с-), роз- (розі-), без Ціннісні орієнтири • Краса, естетична довершеність української мови, зокрема її милозвучність і мелодійність. • Патріотизм, національна самосвідомість та ідентифікація. • Любов до культури свого народу, його традицій, звичаїв, обрядів. • Збереження та примноження родинних цінностей, забезпечення єдності поколінь. • Усвідомлення необхідності дотримуватися правил безпечної життєдіяльності.							
60.	1		Вимова голосних звуків. Ненаголошені голосні [е], [и], [о] в коренях слів.	• Записування слова фонетичною транскрипцією. • Розв'язання ситуаційних завдань, пов'язаних з уживанням слів. • Ігри зі словами (вікторини).	1) вільне володіння державною мовою, що передбачає вміння: відповідально, усвідомлюючи цінність української мови як мови взаємодії на всій території держави, використовувати мовні засоби для досягнення особистих і суспільних цілей у життєвих та навчальних ситуаціях, творчого самовираження;	Учень / учениця: визначає спільне і різне в повідомленнях інших осіб	
61-62.	2		Позначення на письмі ненаголошених голосних [е], [и] в коренях слів (повторення і поглиблення).	• Записування слова фонетичною транскрипцією. • Лінгвістичне мінідослідження.	розпізнає наявні в почутому повідомленні факти, судження та аргументи		
63.	1		Орфографічний словник. Орфограма (практично).	• Орфоепічний тренінг (удосконалення вимови звуків відповідно до правил орфоепії). • Читання слів уголос із дотриманням норм орфоепії. • Робота з орфографічним словником.	дотримується норм у виборі мовленнєвих засобів		
64.	1		Орфографічна помилка (практично).	• Орфоепічний тренінг (удосконалення вимови звуків відповідно до правил орфоепії). • Читання слів уголос із дотриманням норм орфоепії. • Робота з орфографічним словником.	знаходить у тексті відому і нову інформацію		
65.	1		РМ № 14. Особливості складання есе.	• Виразне читання текстів уголос із дотриманням правил орфоепії.	2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає вміння: ефективно виражати ідеї, почуття, пояснювати та	розпізнає основні виражальні засоби, використовує окремі з них	
					записує власні міркування або інформацію з інших джерел		
					створює письмові тексти визначених типів, стилів і		

				- Аналізування, оцінювання, інтерпретація тексту. - Відповіді на запитання за змістом прочитаного чи почутого. - Виявлення та аналіз орфоепічних помилок (зокрема у вимові дзвінких) у своєму мовленні та мовленні інших людей. - Складання усного висловлення, пов'язаного з конкретною життєвою ситуацією.	обговорювати факти, явища, події, обґрунтовувати свої погляди та переконання в усній і письмовій формі у різних особистісних і соціальних контекстах (побутових, навчальних, громадських тощо), спираючись на мовний і мовленнєвий досвід, мовні норми у спілкуванні, соціокультурні реалії та особливості міжкультурної комунікації;	жанрів, зважаючи на мету, адресата, власний життєвий досвід складає та оформлює власне висловлення згідно з усталеними орфографічними нормами добирає доречні засоби мовної виразності для оформлення власного висловлення	
66.	1		Вимова приголосних звуків.	- Визначення в слові орфограм, обґрунтування написання слів, записування правильно слів з вивченими орфограмами. - Виявлення і виправлення орфоепічних помилок (з коментуванням і без).	3) інноваційність, що передбачає здатність учня реагувати на зміни та долати труднощі; відкритість до нових ідей; ініціювання змін у класі, закладі освіти, родині, громаді тощо; спроможність визначати і ставити перед собою цілі, мотивувати себе та розвивати в собі стійкість і впевненість, щоб навчатися і досягати успіхів;	знаходить і виправляє недоліки та помилки в змісті, будові й мовному оформленні власних висловлень	
67-68.	2		Уподібнення приголосних звуків.	- Записування слова фонетичною транскрипцією. - Розпізнавання в словах явищ уподібнення звуків, спрощення, чергування звуків.		пояснює окремі виправлення з урахуванням вивчених правил	
69.	1.		Написання слів із сумнівними приголосними.	Робота з орфографічним словником.		вирізняє фонетичні явища у своєму та чужому мовленні, пояснює їх суть	
70.	1		Вимова та правопис префіксів з- (зі-, с-), роз- (розі-), без-.	Записування слова фонетичною транскрипцією.		порівнює тексти щодо наявності в них чергувань звуків, засобів милозвучності	
71-72.	2		Спрощення в групах приголосних.	- Записування слова фонетичною транскрипцією. - Добирання слів з уподібненням звуків, спрощенням.	4) інформаційно-комунікаційна компетентність, що передбачає впевнене, критичне і відповідальне використання цифрових технологій для власного розвитку і спілкування; здатність безпечно застосовувати інформаційно-	урізноманітнює власне мовлення завдяки роботі із словниками та довідковими джерелами	
73-74.	2		РМ № 15-16. Есе про красу й милозвучність української мови (про транспорт майбутнього, воду в природі тощо).	- Складання речень з опорними словами та певного змісту. - Обмін думками на теми, пов'язані із ціннісними орієнтирами. - Висловлення міркувань щодо проблемних питань, пов'язаних з мовними явищами.		Учень / учениця: визначає спільне і різне в повідомленнях інших осіб розпізнає наявні в почутому повідомленні факти, судження та аргументи дотримується норм у виборі мовленнєвих засобів	

				• Складання висловлення про дружбу чи людські чесноти з використанням слів, у яких відбувається спрощення (наприклад, щасливий, чесний, совісний, безкорисливий, заздрісний, улесливий).	комунікаційні засоби в навчанні та інших життєвих ситуаціях, дотримуючись принципів академічної доброчесності.	знаходить у тексті відому і нову інформацію	
75.	1		РМ. № 17. Редагування есе. Аудіювання тексту про красу й милозвучність української мови.	• Складання усного повідомлення про рослинисимволи українського народу з дотриманням правил уживання у – в, і – й (з обґрунтуванням свого вибору). • Укладання пам’ятки щодо дотримання найпоширеніших чергувань приголосних звуків. • Записування аудіоповідомлення для соцмереж зі зразками правильної вимови. • Виконання проекту (наприклад, підготовка й проведення мовознавчої вікторини на тему «Фонетика. Орфоепія» чи «Наголос у повсякденному житті»).		розпізнає основні виражальні засоби, використовує окремі з них записує власні міркування або інформацію з інших джерел створює письмові тексти визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету, адресата, власний життєвий досвід складає та оформлює власне висловлення згідно з усталеними орфографічними нормами	
76-77.	2		Найпоширеніші випадки чергування голосних звуків (практично): [о] – [а], [е] – [і], [е] – [и]; [о], [е] з [і]; [и] – [і] після [ж], [ч], [ш], [шч] та [г], [к], [х] у коренях слів.	• Записування слова фонетичною транскрипцією. • Добирання слів з чергуванням звуків.		добирає доречні засоби мовної виразності для оформлення власного висловлення знаходить і виправляє недоліки та помилки в змісті, будові й мовному оформленні власних висловлень	
78-79.	2		Найпоширеніші випадки чергування приголосних звуків (практично): [г], [к], [х] – [ж], [ч], [ш] – [з’], [ц’], [с’]; [д] – [дж]; [зд] – [ждж]	• Записування слова фонетичною транскрипцією. • Добирання слів з чергуванням звуків.		пояснює окремі виправлення з урахуванням вивчених правил	
80-81.	2		Основні випадки чергування [у] – [в], [і] – [й]; уживання прийменника з і його варіантів із, зі (зо) (правила милозвучності).	• Записування слова фонетичною транскрипцією. • Добирання слів з чергуванням звуків • Вибір прийменника, сполучника з дотриманням правил милозвучності.		вирізняє фонетичні явища у своєму та чужому мовленні, пояснює їх суть	
82.	1		Узагальнення та систематизація вивченого з теми «Вимова голосних і приголосних звуків. Чергування звуків. Правопис префіксів з- (зі-, с-), роз- (розі-), без».			порівнює тексти щодо наявності в них чергувань звуків, засобів милозвучності	

83.	1		Діагностувальна тестова робота №5. Вимова голосних і приголосних звуків. Чергування звуків. Правопис префіксів з- (зі-, с-), роз- (розі-), без.		.	урізноманітнює власне мовлення завдяки роботі із словниками та довідковими джерелами.	
84.	1		Аналіз діагностувальної тестової роботи.				
ФОНЕТИКА. ГРАФІКА. ОРФОЕПІЯ. ОРФОГРАФІЯ Уживання м'якого знака. Апостроф. Сполучення букв йо,ьо. Подвоєння букв Ціннісні орієнтири • Усвідомлення важливості української мови як основи духовної культури. • Активна життєва позиція щодо природоохоронної діяльності, оздоровлення довкілля. • Товариськість, дружба, співпереживання, толерантність, взаєморозуміння. • Усвідомлення важливості збереження здоров'я, зокрема правильного харчування.							
85.	1		Позначення м'якості приголосних на письмі. Уживання м'якого знака (повторення і поглиблення).	• Записування слова фонетичною транскрипцією. • Визначення належності звуків до групи твердих чи м'яких. • Орфоепічний тренінг (удосконалення вимови звуків відповідно до правил орфоепії).	1) вільне володіння державною мовою , що передбачає вміння: здійснювати комунікацію в усній та письмовій формі на основі знання функцій мови, ресурсів (лексики, граматики) і норм сучасної української літературної мови, типів мовної взаємодії, особливостей стилів мовлення інформаційних та художніх текстів, медіатекстів тощо;	Учень / учениця: вказує на конструктивні думки, критично і толерантно ставлячись до різних поглядів	
86.	1 1		РМ №18. Особливості будови елементарного роздуму. Докладний усний переказ художнього тексту розповідного характеру з елементами роздуму (за планом).	• Аналіз, оцінювання, тексту. • Відповіді на запитання за змістом прочитаного чи почутого. • Проговорювання скоромовок. • Висловлення міркувань щодо проблемних питань, пов'язаних з мовними явищами.	мови, ресурсів (лексики, граматики) і норм сучасної української літературної мови, типів мовної взаємодії, особливостей стилів мовлення інформаційних та художніх текстів, медіатекстів тощо;	наводить кілька аргументів і прикладів на підтвердження власної позиції, використовуючи типові мовленнєві конструкції, доречні цитати з тексту для увиразнення власних поглядів, ідей, переконань	
87.	1		Сполучення букв йо,ьо.	• Записування слова фонетичною транскрипцією. • Визначення в слові орфограм, обґрунтування написання слів, записування правильно слів з вивченими орфограмами. • Складання і проведення словникових диктантів.	2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами , що передбачає вміння:	розрізняє тексти різних стилів і типів	
88-89.	2		Апостроф (повторення і поглиблення).	• Записування слова фонетичною транскрипцією. • Орфоепічний тренінг (удосконалення вимови звуків відповідно до правил орфоепії).	здобувати і опрацьовувати інформацію з різних джерел та	переказує зміст тексту в різний спосіб відповідно до завдання	
						записує власні міркування або інформацію з інших джерел	
						створює письмові тексти визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету,	

				- Підготовка відеопам'ятки (постер, слайди, відеоролик, схема) для соцмереж про вживання апострофа чи м'якого знака. - Робота з орфографічним словником.	цифрових, зокрема аудіовізуальних) джерел, критично осмислювати її, використовувати в усній та письмовій комунікації для обстоювання власних поглядів, переконань, суспільних і національних цінностей;	адресата, власний життєвий досвід	
90.	1		РМ №19. Написання твору -роздум у на тему, пов'язану із життєвим досвідом учнів, у художньому стилі за колективно складеним планом. Редагування твору – роздуму.	- Складання висловлення, пов'язаного з конкретною життєвою ситуацією. - Обмін думками на теми, пов'язані із ціннісними орієнтирами.	3) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій, що передбачають формування наукового світогляду; здатність і готовність застосовувати відповідний комплекс наукових знань і методологій для пояснення світу природи; набуття досвіду дослідження природи та формулювання доказових висновків на основі отриманої інформації; розуміння змін, зумовлених людською діяльністю; відповідальність за наслідки такої діяльності;	складає та оформлює власне висловлення згідно з усталеними орфографічними нормами	
91.	1		РМ № 20. Аналіз письмового твору – роздуму. Читання мовчки твору-роздуму на тему, пов'язану із життєвим досвідом учнів, у художньому стилі.	Виконання проєку (наприклад, складання коміксу, казки, плакату, розроблення макету вебсторінки, презентації тощо на тему, пов'язану з фонетикою, орфоєпією, орфографією).	4) навчання впродовж життя, що передбачає здатність визначати і оцінювати власні потреби та ресурси для розвитку компетентностей, застосовувати різні способи розвитку компетентностей, знаходити можливості для навчання і саморозвитку;	створює невеликі типові повідомлення на спеціальних (захищених) цифрових сервісах і в соціальних мережах	
92.	1		Подвоєння букв на позначення збігу однакових приголосних.	- Записування слова фонетичною транскрипцією. - Складання і проведення словникових диктантів. - Лінгвістичне мінідослідження. - Складання «хмари слів» на вивчену орфограму. - Робота з орфографічним словником.	знаходить і виправляє недоліки та помилки в змісті, будові й мовному оформленні власних висловлень		
93.	1		Подвоєння букв на позначення подовжених приголосних.	- Записування слова фонетичною транскрипцією. - Визначення в слові орфограм, обґрунтування написання слів, записування правильно слів з вивченими орфограмами. - Лінгвістичне мінідослідження. - Робота з орфографічним словником.	пояснює окремі виправлення з урахуванням вивчених правил		
94.	1		Узагальнення та систематизація вивченого з теми «Уживання м'якого знака. Апостроф. Сполучення букв йо,ьо. Подвоєння букв».		вирізняє фонетичні явища у своєму та чужому мовленні, пояснює їх суть		
95.	1		Діагностувальна тестова робота № 6. Уживання м'якого знака. Апостроф. Сполучення букв йо,ьо. Подвоєння букв.		урізноманітнює власне мовлення завдяки роботі із словниками та довідковими джерелами.		
96.			Аналіз діагностувальної тестової роботи.				

					спроможність навчатися і працювати в колективі та самотійно, організовувати своє навчання, оцінювати його, ділитися його результатами з іншими, шукати підтримки, коли вона потрібна.		
ВІДОМОСТІ ІЗ СИНТАКСИСУ ТА ПУНКТУАЦІЇ Словосполучення і речення. Головні та другорядні члени речення Ціннісні орієнтири • Почуття поваги до рідного краю, народу. Плекання українських національних цінностей. • Уміння налагоджувати контакти з іншими особами. Готовність до пошуку різноманітних способів розв’язання комунікативних проблем. • Потреба в спілкуванні з мистецтвом. • Любов до батьків. • Гідність, чесність, справедливість. • Усвідомлення себе як невід’ємної частини природи.							
97.	1		Словосполучення. Відмінність словосполучення від слова й речення.	• Визначення головного й залежного слова в словосполученні. • Конструювання словосполучень з поданих слів з використанням і без використання прийменників. • Замінювання словосполучень синонімічними.	1) вільне володіння державною мовою , що передбачає вміння: здобувати та опрацьовувати інформацію з різних (друкованих та цифрових, зокрема аудіовізуальних) джерел у різних освітніх галузях і контекстах, критично осмислювати її та використовувати для комунікації в усній та письмовій формі, для обстоювання власних поглядів, переконань, суспільних і національних цінностей;	Учень / учениця: визначає ключові слова в почутому повідомленні	
98.	1		Головне й залежне слово в словосполученні.	• Лінгвістичне мінідослідження. • Складання словосполучень за схемами. • виправлення типових (найбільш поширених) граматичних помилок у словосполученнях. • Групування словосполучень залежно від способу вираження головного слова. • Розбір словосполучення як синтаксичної одиниці.		доброзичливо висловлює своє ставлення до думок інших осіб, зважаючи на неповноту або суперечливість почутої інформації	
99.	1		Речення, його граматична основа (підмет і присудок).	• Підкреслення членів речення. • Синтаксичний розбір речення. • Визначення частин мови, якими виражено вказані члени речення. • Визначення в реченні чи тексті вказаних синтаксичних одиниць.	2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами , що передбачає	добирає стиль мовлення відповідно до мети, потреб і умов спілкування	
100.	1		Речення з одним головним членом (загальне ознайомлення).	• Підкреслення членів речення. • Синтаксичний розбір речення.		дотримується норм у виборі мовленнєвих засобів	
						формулює тему та основну думку тексту	
						розпізнає основні виражальні засоби, використовує окремі з них	
						визначає актуальність і несуперечливість тексту	

				- Визначення частин мови, якими виражено вказані члени речення. - Визначення в реченні чи тексті вказаних синтаксичних одиниць.	вміння:ефективно виражати ідеї, почуття, пояснювати та обговорювати факти, явища, події, обґрунтовувати свої погляди та переконання в усній і письмовій формі у різних особистісних і соціальних контекстах (побутових, навчальних, громадських тощо), спираючись на мовний і мовленнєвий досвід, мовні норми у спілкуванні, соціокультурні реалії та особливості міжкультурної комунікації;	(наприклад, чи наведена інформація є правдивою, актуальною, не містить суперечностей) на основі власного досвіду та досвіду інших осіб	
101.	1		Види речень за метою висловлювання.	- Відновлення прислів'їв, приказок з певної групи слів - Виписування з довідникових джерел прислів'їв, приказок у формі спонукальних речень.		записує власні міркування або інформацію з інших джерел	
102.	1		РМ № 21. Написання твору-роздуму за колективно складеним планом у художньому стилі (орієнтовні теми: «Чому потрібно берегти природу», «Що може зробити мене щасливим», «Чому необхідно знати історію свого народу»). Редагування твору-роздуму.	- Аналіз, оцінювання тексту, який містить вивчені синтаксичні одиниці. - Виразне читання речень відповідно до мети висловлення та інтонації. - Заміна словосполучень синонімічними з метою посилення виразності й образності тексту. - Складання речень указанного виду та з визначеними синтаксичними одиницями (зокрема за схемами). - Перебудова речень (наприклад, розповідних на спонукальні або питальні). - Складання висловлення з використанням опорних словосполучень (наприклад: улюблені книжки, відповіді на запитання, запам'ятаю назавжди). - Добирання ключових слів (словосполучень) для опису пам'ятки архітектури. - Переказування тексту за виписаними словосполученнями. - Складання тексту (опису, роздуму) про природні явища з використанням епітетів. - Складання діалогурозпитування «Як проїхати до центральної частини міста» (з використанням реплік-речень, які містять обставини). - Складання висловлення, пов'язаного з конкретною життєвою ситуацією, з вибором синтаксичних одиниць (зокрема з метою уникнення конфліктних ситуацій).	3) математична компетентність , що передбачає здатність розвивати і застосовувати математичні знання та методи для розв'язання широкого спектра проблем у повсякденному житті; моделювання процесів та ситуацій із застосуванням математичного апарату; усвідомлення ролі математичних знань і вмінь в особистому та суспільному житті людини; 4) громадянські та соціальні компетентності , пов'язані з ідеями демократії,	створює письмові тексти визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету, адресата, власний життєвий досвід складає та оформлює власне висловлення згідно з усталеними пунктуаційними нормами добирає доречні засоби мовноївиразності для оформлення власного висловлення висловлюється в захищеному цифровому середовищі щодо проблем, пов'язаних із власним життєвим досвідом, зокрема навчанням, читацькою практикою знаходить і виправляє недоліки та помилки в змісті, будові й мовному оформленні власних висловлень пояснює окремі виправлення з урахуванням вивчених правил аналізує зміст написаного з погляду цілісності та повноти викладу	

			- Складання у формі спонукальних речень порад, яких мають дотримуватися п'ятикласники, і розміщення цих порад у соцмережах. - Моделювання життєвих ситуацій із використанням прислів'їв. - Створення тексту інформації для шкільного вебсайту або шкільної електронної газети про кумедну поведінку ваших домашніх улюбленців з використанням різних за метою висловлення речень. - Складання розповіді з використанням різних видів речень за метою. - Усне висловлення-роздум з використанням визначених синтаксичних одиниць (наприклад, «Чому потрібно говорити правду?»). - Висловлювання (орієнтовні теми: «Я – українець (українка)», «Ми відповідальні за майбутнє країни», «Ми – патріоти »). - Складання тексту вітальної листівки з використанням означень.	справедливості, рівності, прав людини, добробуту та здорового способу життя, з усвідомленням рівних прав і можливостей, що передбачають: спроможність діяти як відповідальний громадянин, брати участь у громадському та суспільному житті, зокрема закладу освіти і класу, спираючись на розуміння загальнолюдських і суспільних цінностей, соціальних, правових, економічних і політичних принципів, ідей сталого розвитку суспільства, співіснування людей та спільнот у глобальному світі, критичне осмислення основних подій національної, європейської та світової історії, усвідомлення їх впливу на світогляд громадянина та його самоідентифікацію; виявлення поваги до інших, толерантність, уміння конструктивно співпрацювати, долати стрес і діяти в конфліктних ситуаціях, зокрема пов'язаних з різними проявами дискримінації; дбайливе ставлення до особистого, соціального здоров'я,	виокремлює та розрізняє мовні одиниці різних рівнів (слова, словосполучення, речення, тексти) порівнює та зіставляє мовні одиниці різних рівнів за визначеними ознаками вирізняє окремі синтаксичні явища у своєму та чужомумовленні, пояснює їх суть порівнює тексти щодо наявності в них певних синтаксичних явищ	
103.	1		Види речень за емоційним забарвленням: окличні і неокличні (повторення).	Визначення пунктограм, обґрунтування вживання розділових знаків, записування правильно речень із вивченими пунктограмами.	Учень / учениця: визначає ключові слова в почутому повідомленні	
104.	1		Пунктуаційна помилка та її умовне позначення (практично).	- Підкреслення членів речення. - Синтаксичний розбір речення. - Визначення пунктограм, обґрунтування вживання розділових знаків, записування правильно речень із вивченими пунктограмами	доброзичливо висловлює своє ставлення до думок інших осіб, зважаючи на неповноту або суперечливість почутої інформації	
105 - 106.	2		Другорядні члени речення: додаток, означення, обставина. Додаток як другорядний член речення.	- Підкреслення членів речення. - Синтаксичний розбір речення. - Поширення речень додатками, означеннями, обставинами. - Визначення частин мови, якими виражено вказані члени речення. - Визначення в реченні чи тексті вказаних синтаксичних одиниць. - Підкреслення членів речення.	добирає стиль мовлення відповідно до мети, потреб і умов спілкування дотримується норм у виборі мовленнєвих засобів формулює тему та основну думку тексту	

				• Синтаксичний розбір речення. • Поширення речень додатками. • Визначення частин мови, якими виражено вказані члени речення.	усвідомлення особистих відчуттів і почуттів, здатність дослухатися до внутрішніх потреб; дотримання здорового способу життя; розуміння правил поведінки та спілкування, що є загальноприйнятими в різних спільнотах і середовищах та ґрунтуються на спільних моральних цінностях; спроможність діяти в умовах невизначеності та багатозадачності.	розпізнає основні виражальні засоби, використовує окремі з них	
107.	1		Означення як другорядний член речення.	• Підкреслення членів речення. • Синтаксичний розбір речення. • Поширення речень означеннями. • Визначення частин мови, якими виражено вказані члени речення.		визначає актуальність і несуперечливість тексту (наприклад, чи наведена інформація є правдивою, актуальною, не містить суперечностей) на основі власного досвіду та досвіду інших осіб	
108.	1		Обставина як другорядний член речення.	• Підкреслення членів речення. • Синтаксичний розбір речення. • Поширення речень обставинами. • Визначення частин мови, якими виражено вказані члени речення.		записує власні міркування або інформацію з інших джерел створює письмові текстовизначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету, адресата, власний життєвий досвід	
109.	1		Узагальнення та систематизація вивченого з теми «Словосполучення і речення. Головні та другорядні члени речення».			складає та оформлює власне висловлення згідно з усталеними пунктуаційними нормами	
110.	1		Діагностувальна тестова робота № 7. Словосполучення і речення. Головні та другорядні члени речення.			добирає доречні засоби мовної виразності для оформлення власного висловлення	
111.	1		Аналіз діагностувальної тестової роботи.			висловлюється в захищеному цифровому середовищі щодо проблем, пов'язаних із власним життєвим досвідом, зокрема навчанням, читацькою практикою	
						знаходить і виправляє недоліки та помилки в змісті, будові й мовному оформленні власних висловлень	

						пояснює окремі виправлення з урахуванням вивчених правил аналізує зміст написаного з погляду цілісності та повноти викладу виокремлює та розрізняє мовні одиниці різних рівнів (слова, словосполучення, речення, тексти) порівнює та зіставляє мовні одиниці різних рівнів за визначеними ознаками вирізняє окремі синтаксичні явища у своєму та чужомумовленні, пояснює їх суть порівнює тексти щодо наявності в них певних синтаксичних явищ.	
ВІДОМОСТІ ІЗ СИНТАКСИСУ ТА ПУНКТУАЦІЇ Речення з однорідними членами. Звертання. Вставні слова та сполучення слів. Складне речення. Пряма мова. Діалог Ціннісні орієнтири • Культурне та історичне надбання України. • Право кожного мати й вільно висловлювати власну думку. • Делікатність, тактовність, уміння уникати конфліктів та домовлятися. • Здатність до конструктивної взаємодії учнів між собою. • Увага та повага до співрозмовника (адресата листа).							
112.	1		Речення з однорідними членами (без сполучників і з найбільш уживаними сполучниками).	• Визначення в реченні чи тексті вказаних синтаксичних одиниць. • Визначення пунктограм, обґрунтування вживання розділових знаків, записування правильно речень із вивченими пунктограмами. • Підкреслення членів речення.	1) вільне володіння державною мовою , що передбачає вміння: відповідально, усвідомлюючи цінність української мови як мови взаємодії на всій території держави, використовувати мовні засоби для досягнення особистих і суспільних цілей у життєвих	Учень /учениця: стисло переказує зміст почутого повідомлення, підпорядковуючи намір висловлення темі та основній думці перифразує репліки в діалозі визначає ключові слова в почутому повідомленні	

				Синтаксичний розбір речення.	та навчальних ситуаціях, творчого самовираження;	добирає стиль мовлення відповідно до мети, потреб і умов спілкування	
113 - 114.	2		Кома між однорідними членами речення.	- Визначення пунктограм, обґрунтування вживання розділових знаків, записування правильно речень із вивченими пунктограмами. - Підкреслення членів речення. - Синтаксичний розбір речення. - Лінгвістичне мінідослідження.	2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами , що передбачає вміння: ефективно виражати ідеї, почуття, пояснювати та обговорювати факти, явища, події, обґрунтовувати свої погляди та переконання в усній і письмовій формі у різних особистісних і соціальних контекстах (побутових, навчальних, громадських тощо), спираючись на мовний і мовленнєвий досвід, мовні норми у спілкуванні, соціокультурні реалії та особливості міжкультурної комунікації;	дотримується норм у виборі мовленнєвих засобів	
115 - 116.	2		РМ № 22-23. Письмовий докладний переказ тексту розповідного характеру з елементами роздуму, що містить однорідні члени речення. Редагування тексту.	- Складання речень за картою з використанням визначених синтаксичних одиниць. - Перебудовування речень (наприклад, складних на речення з прямою мовою). - Редагування речень, у яких допущено помилки у вживанні однорідних членів речення (з коментуванням). - Доповнення речень однорідними членами, звертанням чи вставним словом. - Стислий переказ змісту почутого повідомлення з підпорядкуванням наміру висловлення темі та основній думці.	3) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій , що передбачають формування наукового світогляду; здатність і готовність застосовувати відповідний комплекс наукових знань і методологій для пояснення світу природи; набуття досвіду дослідження природи та формулювання доказових висновків на основі отриманої інформації; розуміння змін, зумовлених людською діяльністю; відповідальність за наслідки такої діяльності;	пояснює функції основних складників друкованого чи цифрового текстового джерела інформації (заголовка, змісту, анотації тощо), розрізняє складники структури тексту відповідно до його жанрово-родової належності та стильових особливостей	
117.	1		РМ №24. Аналіз письмового переказу. Лист до рідної людини з використанням звертань і вставних слів. Редагування тексту.	- Складання розповіді (легенди) про історію рідного міста (села) з використанням складних речень. - Читання та аудіювання діалогів, а також текстів,	4) підприємливість і фінансова грамотність , що передбачають ініціативність, спроможність використовувати можливості та реалізовувати ідеї,	використовує заголовок, зміст та анотацію для оптимізації роботи з текстом	
						формулює тему та основну думку тексту	
						розпізнає основні виражальні засоби, використовує окремі з них	
						проектує власну поведінку в ситуаціях, подібних до тих, що зображено в тексті	
						обґрунтовує значення інформації, здобутої в прочитаному тексті	
						визначає актуальність і несуперечливість тексту (наприклад, чи наведена інформація є правдивою, актуальною, не містить суперечностей) на основі	

			які містять визначені синтаксичні одиниці. - Відповіді на запитання за змістом прочитаного. - Складання речень з указаними синтаксичними одиницями, зокрема засхемами. - Складання висловлення, пов'язаного з конкретною життєвою ситуацією, з вибором синтаксичних одиниць. - Створення тексту за визначеними характеристиками на основі певної графічної інформації (діаграми, графіка тощо). Складання розповіді «Мудрі батькові поради» («Улюблені пісні моєї мамі», «Чого навчив мене мій тренер») з використанням речень, що містять пряму мову. - Інсценування байки, текст якої містить діалог. - Написання оповідання (казки) за поданим початком з використанням діалогу.	створювати цінності для інших у будь-якій сфері життєдіяльності; здатність до активної участі в житті суспільства, керування власним життям і кар'єрою; уміння розв'язувати проблеми; готовність брати відповідальність за прийняті рішення; здатність працювати в команді для планування і реалізації проєктів, які мають культурну, суспільну або фінансову цінність, тощо. 1) вільне володіння державною мовою, що передбачає вміння: відповідально, усвідомлюючи цінність української мови як мови взаємодії на всій території держави, використовувати мовні засоби для досягнення особистих і суспільних цілей у життєвих та навчальних ситуаціях, творчого самовираження; 2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами, що передбачає вміння: ефективно виражати ідеї, почуття, пояснювати та обговорювати факти, явища, події, обґрунтовувати свої погляди та переконання в усній і письмовій формі у різних особистісних і соціальних контекстах (побутових, навчальних, громадських тощо), спираючись на мовний і мовленнєвий досвід, мовні норми у спілкуванні, соціокультурні реалії та	власного досвіду та досвіду інших осіб переказує зміст тексту в різний спосіб відповідно до завдання створює текст за визначеними характеристиками на основі певної графічної інформації (діаграми, графіка тощо) записує власні міркування або інформацію з інших джерел створює письмові тексти визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету, адресата, власний життєвий досвід складає та оформлює власне висловлення згідно з усталеними пунктуаційними нормами добирає доречні засоби мовної виразності для оформлення власного висловлення знаходить і виправляє недоліки та помилки в змісті, будові й мовному оформленні власних висловлень пояснює окремі виправлення з урахуванням вивчених правил аналізує зміст написаного з погляду цілісності та повноти викладу	
118.	1		Узагальнювальне слово в реченні з однорідними членами.	- Визначення пунктограм, обґрунтування вживання розділових знаків, записування правильно речень із вивченими пунктограмами. - Підкреслення членів речення. - Синтаксичний розбір речення. - Лінгвістичне мінідослідження.		

119.	1		Двокрапка перед однорідними членами речення після узагальнювального слова. Тире перед узагальнювальним словом.	- Визначення пунктограм, обґрунтування вживання розділових знаків, записування правильно речень із вивченими пунктограмами. - Підкреслення членів речення. - Синтаксичний розбір речення. - Лінгвістичне мінідослідження.	особливості міжкультурної комунікації; 3) компетентності у галузі природничих наук, техніки і технологій , що передбачають формування наукового світогляду; здатність і готовність застосовувати відповідний комплекс наукових знань і методологій для пояснення світу природи; набуття досвіду дослідження природи та формулювання доказових висновків на основі отриманої інформації; розуміння змін, зумовлених людською діяльністю; відповідальність за наслідки такої діяльності;	виокремлює та розрізняє мовні одиниці різних рівнів (слова, словосполучення, речення, тексти) вирізняє окремі синтаксичні явища у своєму та чужому мовленні, пояснює їх суть порівнює тексти щодо наявності в них певних синтаксичних явищ	
120.	1		Звертання. Непоширені і поширені звертання.	- Визначення в реченні чи тексті вказаних синтаксичних одиниць. - Визначення пунктограм, обґрунтування вживання розділових знаків, записування правильно речень із вивченими пунктограмами. - Підкреслення членів речення. - Синтаксичний розбір речення.	4) підприсмливості і фінансова грамотність , що передбачають ініціативність, спроможність використовувати можливості та реалізовувати ідеї, створювати цінності для інших у будь-якій сфері життєдіяльності; здатність до активної участі в житті суспільства, керування власним життям і кар'єрою; уміння розв'язувати проблеми; готовність брати відповідальність за прийняті рішення; здатність працювати в команді для планування і реалізації проектів, які мають культурну, суспільну або фінансову цінність тощо.	творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів доречні нестандартні рішення, обґрунтовуючи зроблений вибір	
122.	1		Розділові знаки для виділення звертань (повторення).	- Визначення в реченні чи тексті вказаних синтаксичних одиниць. - Визначення пунктограм, обґрунтування вживання розділових знаків, записування правильно речень із вивченими пунктограмами. - Підкреслення членів речення. - Синтаксичний розбір речення.			
123.	1		Ознайомлення з найбільш уживаними вставними словами та сполученнями слів (практично). Виділення вставних слів на письмі комами.	Визначення пунктограм, обґрунтування вживання розділових знаків, записування правильно			

			речень із вивченими пунктограмами. • Синтаксичний розбір речення. • Лінгвістичне мінідослідження. • Замінювання вставних слів синонімічними.			
124.	1		Диктант.			
125.	1		Складні речення з безсполучниковим і сполучниковим зв'язком.	- Визначення в реченні чи тексті вказаних синтаксичних одиниць. - Підкреслення членів речення. - Синтаксичний розбір речення. - Добирання сполучників для зв'язку частин складного речення.		
126.	1		Кома між частинами складного речення.	- Визначення в реченні чи тексті вказаних синтаксичних одиниць. - Підкреслення членів речення. - Синтаксичний розбір речення. - Лінгвістичне мінідослідження. - Замінювання вставних слів синонімічними. - Добирання сполучників для зв'язку частин складного речення. - Складання схеми речення з прямою мовою.	Учень (учениця): стисло переказує зміст почутого повідомлення, підпорядковуючи намір висловлення темі та основній думці перефразовує репліки в діалозі визначає ключові слова в почутому повідомленні добирає стиль мовлення відповідно до мети, потреб і умов спілкування дотримується норм у виборі мовленнєвих засобів пояснює функції основних складників друкованого чи цифрового текстового джерела інформації (заголовка, змісту, анотації)	
127.	1		Узагальнення та систематизація вивченого з теми «Речення з однорідними членами. Звертання. Вставні слова та сполучення слів. Складне речення».			
128.	1		Діагностувальна тестова робота № 8. Речення з однорідними членами. Звертання. Вставні слова та сполучення слів. Складне речення».			
129.	1		Аналіз діагностувальної тестової роботи.			

130 - 131.	2		Пряма мова. Розділові знаки для оформлення прямої мови. Діалог. Розділові знаки для оформлення діалогу.	• Визначення в реченні чи тексті вказаних синтаксичних одиниць. • Визначення пунктограм, обґрунтування вживання розділових знаків, записування правильно речень із вивченими пунктограмами. • Підкреслення членів речення. • Синтаксичний розбір речення. • Складання схеми речення з прямою мовою, • Виконання проєкту (наприклад, складання плейлиста чи добірки пісень, у текстах яких є звертання або вставні слова; проведення гри «Найрозумніший»). • Складання текстів з указаними синтаксичними одиницями. • Складання тексту вітальної листівки з нагоди Дня матері, Дня Землі тощо з використанням звертань. • Складання тексту-відповіді відповідно до запропонованої ситуації з використанням вставних слів. • Складання діалогів відповідно до запропонованої ситуації чи за фото з використанням визначених синтаксичних одиниць.		тощо), розрізняє складники структури тексту відповідно до його жанрово-родової належності та стилевих особливостей використовує заголовок, зміст та анотацію для оптимізації роботи з текстом; формулює тему та основну думку тексту; розпізнає основні виражальні засоби, використовує окремі з них; проєктує власну поведінку в ситуаціях, подібних до тих, що зображено в тексті; обґрунтовує значення інформації, здобутої в прочитаному тексті; визначає актуальність і несуперечливість тексту (наприклад, чи наведена інформація є правдивою, актуальною, не містить суперечностей) на основі власного досвіду та досвіду інших осіб; переказує зміст тексту в різний спосіб відповідно до завдання; створює текст за визначеними характеристиками на основі певної графічної інформації (діаграми, графіка тощо); записує власні міркування або інформацію з інших джерел; створює письмові тексти визначених типів, стилів і жанрів, зважаючи на мету, адресата, власний життєвий досвід; складає та оформлює власне висловлення згідно з усталеними пунктуаційними нормами; добирає доречні засоби мовної виразності для оформлення власного висловлення; знаходить і	
------------------	---	--	--	--	--	---	--

						виправляє недоліки та помилки в змісті, будові й мовному оформленні власних висловлень; пояснює окремі виправлення з урахуванням вивчених правил; аналізує зміст написаного з погляду цілісності та повноти викладу; виокремлює та розрізняє мовні одиниці різних рівнів (слова, словосполучення, речення, тексти); вирізняє окремі синтаксичні явища у своєму та чужому мовленні, пояснює їх суть; порівнює тексти щодо наявності в них певних синтаксичних явищ; творчо використовує мовні засоби, обираючи із запропонованих варіантів доречні нестандартні рішення, обґрунтовуючи зроблений вибір.	
ПОВТОРЕННЯ ТА УЗАГАЛЬНЕННЯ ВИВЧЕНОГО В 5 КЛАСІ Ціннісні орієнтири • Повага до історії та культурного надбання українського народу, розуміння ментальності. • Взаємодопомога, повага до людей. • Позитивне світосприйняття.							
132.	1.		Лексикологія.	• Тлумачення лексичного значення ужитих у реченнях (текстах) слів. • Добирання синонімів, антонімів. • Доповнення речень словами з урахуванням контексту.	1) вільне володіння державною мовою, що передбачає вміння: здійснювати комунікацію в усній та письмовій формі на основі знання функцій мови, ресурсів (лексики, граматики) і норм сучасної української літературної мови, типів мовної взаємодії, особливостей стилів мовлення інформаційних та художніх текстів, медіатекстів тощо;	Учень / учениця: визначає основну і другорядну інформацію, мікротеми, важливі деталі в почутому повідомленні обґрунтовує достовірність, повноту інформації, у разі потреби звертаючись до відповідних джерел, доречно цитуючи окремі фрагменти почутого повідомлення	
133.	1		Будова слова й орфографія.	• Виділення у слові значущих частин. Розбір слова за будовою.		обґрунтовує достовірність, повноту інформації, у разі потреби звертаючись до відповідних джерел, доречно цитуючи окремі фрагменти почутого повідомлення	
134.	1		Фонетика й графіка..	• Розпізнавання в словах явищ уподібнення звуків, спрощення, чергування звуків.		формулює тему та основну думку тексту	

				• Розпізнавання в текстах слів з указаними орфограмами, фонетичними явищами, різних за будовою, а також синтаксичних одиниць. • Записування слова фонетичною транскрипцією. Фонетичний розбір слова.	2) здатність спілкуватися рідною (у разі відмінності від державної) та іноземними мовами , що передбачає вміння: здійснювати комунікацію в усній та письмовій формі на основі знання функцій мови, ресурсів (лексики, граматики) і норм мови, особливостей основних стилів і жанрів мовлення, типів мовної взаємодії;	записує власні міркування або інформацію з інших джерел	
135.	1		Орфоепія та орфографія.	• Визначення в слові орфограм, обґрунтування написання слів, записування правильно слів з вивченими орфограмами. • Розпізнавання в текстах слів з указаними орфограмами, фонетичними явищами, різних за будовою, а також синтаксичних одиниць.	3) інноваційність , що передбачає здатність учня реагувати на зміни та долати труднощі; відкритість до нових ідей; ініціювання змін у класі, закладі освіти, родині, громаді тощо; спроможність визначати і ставити перед собою цілі, мотивувати себе та розвивати в собі стійкість і впевненість, щоб навчатися і досягати успіхів;	створює невеликі типові повідомлення на спеціальних (захищених) цифрових сервісах і в соціальних мережах	
136.	1		Синтаксис і пунктуація.	• Визначення членів речення. • Синтаксичний розбір речення. • Розпізнавання в текстах слів з указаними орфограмами, фонетичними явищами, різних за будовою, а також синтаксичних одиниць. • Визначення пунктограм, обґрунтування вживання розділових знаків, записування правильно речень з вивченими пунктограмами.	4) екологічна компетентність , що передбачає усвідомлення екологічних основ природокористування, необхідності охорони природи, дотримання правил поведінки на природі, ощадливого використання природних ресурсів, розуміння контексту і взаємозв'язку господарської діяльності і важливості збереження природи для забезпечення сталого розвитку суспільства.	порівнює та зіставляє мовні одиниці різних рівнів (текст, речення, словосполучення, слово, звук) за визначеними ознаками	
137.	1		Узагальнення та систематизація вивченого з теми «Пряма мова. Діалог» і розділу «Повторення та узагальнення в 5 класі».			вирізняє окремі мовні явища у своєму та чужому мовленні, пояснює їх суть.	
138.			Діагностувальна тестова робота № 9. Пряма мова. Діалог. Повторення та узагальнення в 5 класі.				
139.			Аналіз діагностувальної тестової роботи.				

140.			Підсумковий урок в кінці року.				
------	--	--	--------------------------------	--	--	--	--

НОРМАТИВНІ ДОКУМЕНТИ ТА НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Державний стандарт базової середньої освіти. Постанова КМУ № 898 від 30.09.2020 р.: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-deyaki-pitannya-derzhavnih-standartiv-povnoyi-zagalnoyi-serednoyi-osviti-i300920-898>
2. Закон України «Про освіту» (Прийняття від 05.09.2017. Набрання чинності 28.09.2017): <https://osvita.ua/legislation/law/2231/>
3. Закон України «Про повну загальну середню освіту» (16 січня 2020 р.): <https://osvita.ua/legislation/law/2232/>
4. Методичні рекомендації для розроблення модельних навчальних програм: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/rizne/2021/03/25/metod.pdf>
5. Модельна навчальна програма «Українська мова. 5-6 класи» для закладів загальної середньої освіти (автори Заболотний О.В., Заболотний В.В., Лавринчук В.П., Плівачук К.В., Попова Т.Д.:.) (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.07.2021 № 795):
<https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/Navchalni.prohramy/2021/14.07/Model.navch.prohr.5-9.klas.NUSH-poetap.z.2022/Movno-literat.osv.hal/Ukr.lit.5-6-kl.Arkhypova.Sichkar.Shylo.14.07.pdf>
6. Підручник: Заболотний О.В, Заболотний В.В. Українська мова. Підручник для 5 класу закладів загальної середньої освіти. Київ: Освіта, 2022.
<https://drive.google.com/file/d/116cDy695K2vSt9M3UjxRQzzopQjirsrk/view>
7. Типова освітня програма для 5-9 класів закладів загальної середньої освіти (Наказ МОН від 19.02.2021 р. № 235:
<https://mon.gov.ua/storage/app/uploads/public/602/fd3/0bc/602fd30bccb01131290234.pdf>
8. *Зміни до типової освітньої програми для 5-9 класів загальної середньої освіти: наказ МОН № 1120 від 09.08.2024*
9. *Наказ МОН 1093 від 02.08.2024 Про затвердження рекомендацій щодо оцінювання результатів навчання.*
10. *ІНФОРМАЦІЙНО-МЕТОДИЧНИЙ ВІСНИК. МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО 2024-2025 НАВЧАЛЬНОГО РОКУ, КВНЗ ВАБО.*
11. *Методичні рекомендації щодо викладання предметів мовно-літературної освітньої галузі (українська мова та література, зарубіжна література, польська мова, інтегровані курси) в закладах загальної середньої освіти Вінницької області у 2024/2025 н.р.*